

Up. 6, 14, 2. विमुक्तश्च विमुच्यते Vedāntas. (Allah.) No. 130. पतेरिव वि-
मुक्तस्य R. GORR. 2, 16, 45. विमुक्तिर्मन्त्रिभिः frei von allen Leidenschaften
4, 32, 18. विमुक्त so v. a. त्वचा वि० sich vor Kurzem gehäutet habend
(von Schlangen) MBh. 8, 740. verlassen (einen Ort): मृगेन्द्राश्च — व्यमु-
ञ्चत गुह्या भयात् MBh. 3, 12381. HARIV. 1378 (निवृत्त्यामि sl. विमोह्या-
मि die neuere Ausg.). RAGH. 16, 46. KATHĀS. 34, 55. UTTARARĀMAĀ. 31, 19.
Jmd oder Etwas fahren lassen, im Stich lassen, aufgeben: विमुञ्चति न
पुण्यात्मा शरण्यः शरणागतान् MBh. 13, 7527. Spr. 4663. (तम्) विमुञ्चति
श्रीः VṚDDHA-KĀN. 13, 4. SOM. NALA 81. UTTARARĀMAĀ. 2, 13. त्वद्विमुक्ता
MĀRK. P. 61, 67. प्राणान्विमोहयति den Geist aufgeben MBh. 3, 315. त-
नुम् 16, 118. KATHĀS. 7, 112. संज्ञाम् die Besinnung verlieren HARIV. 16279.
अन्या वाचो विमुञ्चथ aufgeben, vermeiden MUND. Up. 2, 2, 5. यथा स्वप्नं
भयं शोकं विषादं मदमेव च । न विमुञ्चति दुर्मोहाः BHAG. 18, 35, 53. HARIV.
9849. रोषम् R. 6, 93, 65. Spr. 661. 1963. 3633. 3872. KATHĀS. 33, 33.
MĀRK. P. 110, 41. विमुच्यतामेषा वनवासकृता मतिः R. 2, 28, 5. 3, 28, 4. वि-
मुक्तधर्म adj. R. 3, 31, 33. KUMĀRAS. 1, 54. VARĀH. BRH. S. 44, 7. fahren
lassen so v. a. gelangen lassen zu (loc.), verleihen: पात्रेषु सा (लक्ष्मीः)
विमुक्ता Spr. 2486. erlassen, verzeihen: घषम् BHĀG. P. 3, 1, 37. दोषम् Git.
2, 10. Etwas fahren lassen so v. a. aus sich entlassen, von sich geben;
werfen, schleudern, abschiessen: अत्रैव गर्भं विमुञ्चतः PANĀT. 73, 9. विमो-
हयति विषं क्रुद्धाः कारुवेपेषु MBh. 3, 313. न ते क्रोधं विमुञ्चति R. 3, 42,
11. धारं कोपं विमोहयामि समैन्ये त्वयि 6, 1, 35. einen verschlungenen (प्र-
स्तम्) d. i. verfinsterten Himmelskörper von sich geben d. i. ihn von der
Verfinsternung befreien ŚRĪJAS. 6, 18, 23. मूर्तिम् eine Gestalt annehmen M.
1, 56. उल्लमश्च विमुञ्चतः R. 2, 39, 5. RAGH. 8, 25. शकन्मूत्रम् BHĀG. P. 3,
20, 20. पुण्या वाचः MBh. 1, 5711. 3, 7297. घोरान्नदान् 3, 2545. R. 6, 84, 1.
RĀGĀ-TAR. 3, 408. अहं जलं विमुञ्चामि ich sende den Regen MBh. 1, 3317.
व्यमुञ्चत्कर्षणीपि सतोय इव तोयदः 4, 1089. R. 6, 80, 13. तज्जलम् — वि-
मुञ्चति — मेघैः शक्रो भृत्पैरिवेश्वरः HARIV. 3801. सुरविमुक्तं पुष्पवर्षम्
RAGH. 12, 102. विमुञ्चन्तौ मरुशरान् MBh. 4, 1866. 3, 12099. पुरेष्वं व्य-
मुञ्चत BHĀG. P. 7, 10, 56. गदां विमोहयामि पुरंदोरारसि HARIV. 7210 =
7294. आत्मानं गङ्गादेव्यां विमुञ्चति stürzt sich UTTARARĀMAĀ. 121, 3. —
Vgl. अविमुक्त (vgl. WEBER, RĀMAT. Up. 329), अविमोक्त्य, विमोक्त, विमो-
क्त्य, विमोचन. — caus. ablösen, abspannen: विमोचयन्ती शाखासु व-
त्कलमसक्तमपि हुमाणाम् ÇĀK. 43. यानम् KAUC. 42. 77. Jmd befreien M.
11, 112. MBh. 12, 4782. SĀMĀKHAJAK. 63. RAGH. ed. Calc. 3, 20. BHĀG. P. 1,
8, 23. 6, 2, 31. 7, 6, 9 (विमोचितुम्). Spr. 608. संशयात् JĀGĀN. 2, 101. डुःखात्
MBh. 3, 2435. शापात् 9, 2412 (विमोचयामहे). वधात् KATHĀS. 20, 20. वि-
मोचितानुरागणं Beiw. Çiva's Çiv. von sich abhalten: शरान् R. 5, 42, 11.
— desid. im Begriff stehen zu befreien: विमुमुञ्चितल्लिङ्गक (s. u. कुलि-
शनायक). med. sich zu befreien wünschen: नैतान्विहाय कृपणांस्विमुमुञ्च
एकः BHĀG. P. 7, 9, 44.
— प्रवि Jmd entlassen: वेतालं प्रविमुच्य Vid. 103. Etwas loslassen,
fahren lassen, aufgeben: प्रविमुच्य शाखाम् MBh. 3, 15602. शरीरम् KA-
THĀS. 36, 111. MĀRK. P. 109, 31. pass. sich befreien von: डुःस्वप्नात्प्रवि-
मुच्यते Suçr. 1, 111, 16.
— सम् entlassen, von sich geben: नेत्रोद्वं संमुमुचुः — वारि MBh. 3, 10236.
— caus. Jmd befreien: संमोचितः सत्यवता त्वयाहं शापात् RAGH. 3, 56.

2. मुच् (= 1. मुच्) nom. ag. am Ende eines comp. Jmd befreiend von:
अहो (s. bes.), अगो, एनो TS. 7, 3, 22, 1. दोषं ÇATR. 14, 35. सर्व-
दोषं 10. entlassend, von sich gebend, schleudern: अमफेनं (तुरंगम्)
RAGH. 9, 72. स्वेदं (पयोधरपुग) Spr. 1168. सान्द्रानन्दमहारसद्रवमुचो ये-
षां फलश्रेणायः PANĀK. 3, 13, 1. जलसव (मेघ) MEGH. 21. प्रालेयशीकरं
(तुहिनोप्रभासः) Spr. 3349. विषं (वाच) 3283. अशानि (मेघ) MBh. 1,
8247. 7, 1640. वनं (इन्द्र) RAGH. 9, 18. वारिमुचो न प्रभूतवारिमुचः VARĀH.
BRH. S. 3, 16. 24, 19. पुष्पवृष्टिं MĀRK. P. 128, 25. KATHĀS. 36, 164. शर-
वृष्टिं (धनुस्) RAGH. 9, 12. सायकं MBh. 7, 7401. गिरयः — नानापुधमुचः
BHĀG. P. 3, 19, 20. — Vgl. अ, जल, तोय, पयो, पर्णा, मद, वारि.

3. मुच्, मौचते = मच् Dhātup. 6, 12, v. 1.
मुच् (von 1. मुच्) s. नञ् und अमुची.
मुचक m. Gummlack ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.
मुचकुन्द PANĀK. 4, 3, 145 fehlerhaft für मुचकुन्द.
मुचि m. N. pr. eines Kakravartin VJUTP. 92.
मुचिर (von 1. मुच्) UNĀDIS. 1, 52. adj. freigebig TRĪK. 3, 1, 5. UĠĠVAL.
zu UNĀDIS. 1, 52. Vgl. मुक्तहस्त. m. Tugend (धर्म); Wind; Gottheit UNĀ-
DIVR. in SĀMĀKHAJAK. ÇKDR.

मुचिलिन्द m. 1) eine best. Blume VJUTP. 142. — 2) N. pr. a) eines
Schlangendämons LALIT. 334. fg. HIOUEN-THSANG 1, 348. 478. — b) eines
Kakravartin VJUTP. 92. — Vgl. मृहा.

मुचिलिन्दपर्वत (मु + प) m. N. pr. eines mythischen Gebirges Lot.
de la b. l. 148. 842. — Vgl. मृहा.

मुचुकुन्द m. 1) Pterospermum suberifolium Willd. H. an. 4, 143. MED.
d. 52. VJUTP. 142. R. 3, 17, 11. 79, 35. Suçr. 2, 106, 13. — 2) N. pr. eines
alten Fürsten (Muni H. an.) MBh. 2, 232. 3, 8507. 3, 4467. 4469. 12, 1810.
fgg. 3464. fg. 13, 3689. 5663. BHĀG. P. 2, 7, 44. eines Sohnes des Māndhā-
tar, der sich als Lohn für die Hilfe, die er den Göttern bei Besiegung
der Asura geleistet hatte, einen festen Schlaf erbeten hatte, aus dem
ihn Niemand erwecken durfte. Als Kṛṣṇa erschien, liess er ihn
durch Kālajavaṇa wecken, wobei dieser das Leben verlor. MED. HA-
RIV. 714. 6464. fgg. VP. 363. 566. fg. 569. BHĀG. P. 9, 6, 38. Verz. d.
Oxf. H. 14, a, 19. 268, a, 35. ० प्रसादकं Beiw. Kṛṣṇa's PANĀK. 4, 1, 21.
विनिद्रमुचुकुन्दैकत्रक्षास्त्रयुवनाश्चकृत् (sic) desgl. 3, 145. eines Sohnes des
Jadu HARIV. 5206. 5211. 5218. Vaters der Kāndrabhāgā Verz. d. B.
H. No. 1202. N. pr. eines Dichters aus Kaçmirā Verz. d. Oxf. H. 130,
b, 34. eines Daitja H. an.

मुचुटी f. 1) eine chirurgische Zange VĀGBH. 1, 23, 8. — 2) Faust H.
397. — 3) = मुकुटी Schnippchen ÇABDAR. im ÇKDR.; vgl. पुच्छति.

मुक्, मुञ्कति v. l. für युक् Dhātup. 7, 35.
मुञ्, मौञ्जति und मुञ्ज, मुञ्जति einen best. Ton von sich geben Dhātup.
7, 76. 77. nach VOP. मौञ्जयति und मुञ्जयति (मृजाद्यन्तः).

1. मुञ् s. 1. मुच्.
2. मुञ्, मुञ्जति = मञ्, मुञ्, मुञ् gehen, sich bewegen VOP. in Dhā-
TUP. 7, 16.
3. मुञ्, मुञ्जते = मच्, 3. मुच् (कल्कने) Dhātup. 6, 12.
मुञ्चक m. ein best. Baum (मुष्ककवृत्त) RĀGĀN. im ÇKDR. the testicle
WILSON, was auf einer Verwechslung von मुष्कक mit मुष्क beruht.